

УДК 005.8
UDC 005.8

МЕТОДИ КОГНІТИВНОГО І КОГЕРЕНТНОГО УПРАВЛІННЯ ЗАГРОЗАМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЦІННОСТЕЙ СТЕЙКХОЛДЕРІВ ПРОЄКТІВ МЕДИЧНОГО ЗАКЛАДУ

Мельниченко О.І., кандидат технічних наук, Національний транспортний університет, Київ, Україна, melnichenko@ntu.edu.ua, orcid.org/0000-0001-9694-9824

Лепський В.В., кандидат медичних наук, Черкаський державний технологічний університет, Черкаси, Україна, cherkassymsek@ukr.net, orcid.org/0000-0002-8087-3084,

THE METHODS OF COGNITIVE AND COHERENT MANAGEMENT OF THREATS OF ENSURING THE VALUES OF STAKEHOLDERS OF THE MEDICAL INSTITUTIONS PROJECTS

Melnychenko O.I., Candidate of Science in Engineering, National Transport University, Kiev, Ukraine, melnichenko@ntu.edu.ua, orcid.org/0000-0001-9694-9824

Lepskiy V.V., Candidate of Medical Sciences, Cherkasy State Technological University, Cherkasy, Ukraine, cherkassymsek@ukr.net, orcid.org/0000-0002-8087-3084

МЕТОДЫ КОГНИТИВНОГО И КОГЕРЕНТНОГО УПРАВЛЕНИЯ УГРОЗАМИ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ЦЕННОСТЕЙ СТЕЙКХОЛДЕРОВ ПРОЕКТОВ МЕДИЦИНСКОГО УЧРЕЖДЕНИЯ

Мельниченко А.И., кандидат технических наук, Национальный транспортный университет, Киев, Украина, melnichenko@ntu.edu.ua, orcid.org/0000-0001-9694-9824

Лепский В.В., кандидат медицинских наук, Черкасский государственный технологический университет, Черкассы, Украина, cherkassymsek@ukr.net, orcid.org/0000-0002-8087-3084

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Непростий сучасний стан Системи охорони здоров'я (СОЗ) України, намічене Урядом держави її реформування, що означає реалізацію значної кількості проєктів і програм на всіх рівнях - від рівня держави до рівня окремих медичних закладів, необхідність задоволення населення якісними медичними послугами у відповідності до міжнародних норм і стандартів, впровадження ціннісно-орієнтованого підходу до управління проєктами вказують на актуальність проблеми вивчення провідного досвіду управління проєктами, адаптації його до сфери охорони здоров'я та розробки якісно нового методологічного інструментарію саме для управління медичними проєктами та проєктно-орієнтованими медичними закладами (ПОМЗ).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Управлінню медичними закладами присвячено чимало праць українських вчених Радиша Я.Ф., Білінської М.М., Лехана В.М., Слабкого Г.О., Солоненко І.М., Долота В.Д.; системний підхід до управління медичними закладами запропоновано Клименком П.М., Грабовським В.А.; Масауд Али Алхдафи А. Султан, Романенко М.В., Ровинская Н.Ю., Данченко О.Б. процес управління медичними закладами, як проєктно-орієнтованими організаціями, розглядають в розрізі проєктного підходу через управління програмами, проєктами та портфелями проєктів.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття.

Сталий розвиток медичного закладу у стратегічній перспективі, як, до речі, і будь-якої проєктно-орієнтованої організації, треба розуміти як досягнення таких макроекономічних показників діяльності, які забезпечать основним стейкхолдерам задоволення їх очікувань. Основними стейкхолдерами проєктів медичного закладу є інвестори, або власники бізнесу, персонал медичного закладу та споживачі медичних послуг. Як і для будь якого процесу управління, має місце конфлікт інтересів основних стейкхолдерів. Нестабільність зовнішнього та внутрішнього оточення медичного проєкту, відношення самих стейкхолдерів до проєкту можуть стати загрозою для успішної реалізації проєкту та забезпечення цінностей усіх його стейкхолдерів.

Задача полягає в усуненні протиріч та формуванні таких механізмів управління, що задовольнятимуть усіх стейкхолдерів медичного закладу та забезпечуватимуть його ефективне функціонування та сталий розвиток як проєктно-орієнтованої організації у довготривалій перспективі.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою дослідження є розробка методів управління загрозами забезпечення цінностей стейкхолдерів медичних проектів ПОМЗ, що підвищать їх цінність і ефективність та розширять методологічний інструментарій управління проектами та стратегічного управління ПОМЗ.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів.

Аналізуючи джерела загроз забезпечення цінностей стейкхолдерів медичного проекту ПОМЗ, слід виділити два головних – це команда проекту та зацікавлені сторони проекту. Однак, усі стейкхолдери утворюють деяку мережу, і окрім цінностей, що визначають їх поведінку, яка втілюється у певних відносинах до медичного проекту ПОМЗ, вони володіють певним набором знань щодо проекту. Тому доцільним є використати для їх аналізу когнітивне моделювання з побудовою відповідних цьому методу моделей – когнітивних карт.

Термін «когнітивна карта» був запропонований ще у 1948 р. Едвардом Толменом [1]. Значно пізніше, поняття знайшло своє застосування у теорії прийняття рішень, що пов'язують з роботами Аксельрода [2], принагідно до ситуацій, що погано визначені. Автор пропонує моделювати управлінські ситуації, що вимагають прийняття рішень, у вигляді когнітивної карти – моделі графа, в якому визначаються дві множини – множина факторів ситуації та множина причинно-наслідкових відносин між факторами ситуації; крім цього задаються методи аналізу ситуації. В управлінні проектами і програмами когнітивним моделюванням також займалося багато дослідників [3-7].

Метод когнітивного аналізу заснований на процедурі експертного оцінювання, достатньо описаний у науковій літературі [8-11]. З усього різноманіття різновидів методів експертного оцінювання (метод асоціацій, метод бінарних порівнянь, метод векторів уподобань, метод фокальних об'єктів, індивідуальне експертне опитування, метод середньої точки) для медичних проектів ПОМЗ оберемо метод індивідуального експертного оцінювання в силу того, що група методів колективного експертного оцінювання не адекватна специфіці саме медичних проектів, і результат обговорень у спільній групі може бути заангажованим або схилитися у сторону учасників групи з більшим авторитетом у медичній сфері.

Запропонуємо для медичних проектів ПОМЗ два методи щодо управління загрозами забезпечення цінностей стейкхолдерів. Перший побудуємо на основі когнітивного аналізу, другий – на основі підходу когерентної інтеграції. Термін «когнітивна інтеграція» в управлінні проектами першим запропонував Берулава Д.З. [12, 13], який визначав його як послідовну інтеграцію елементів системи управління проектами, засновану на визначенні споріднених, «когерентних» параметрів цих елементів.

Опишемо ці два методи докладніше.

Метод когнітивного управління загрозами забезпечення цінностей стейкхолдерів медичного проекту ПОМЗ

Схема реалізації методу представлена на рис. 1.

1. Підбір експертної групи для оцінювання.

Для медичного проекту ПОМЗ в залежності від його різновиду (лікувального, організаційного, наукового) підбирається група експертів. Кандидати в експерти мають проходити попередній відбір, заснований на оцінюванні їх кваліфікації, досвіду та інших параметрів. Рекомендована кількість експертів в експертній групі – не менше семи. Існують деякі обмеження щодо експертів – кожен з них не повинен знати про інших учасників процедури експертного оцінювання та вони не повинні бути заангажовані (не повинні напряму або непрямо бути зацікавленими у результаті проекту ПОМЗ).

2. Аналіз експертною групою ситуацій у проекті ПОМЗ, що потенційно можуть нести загрозу забезпеченню цінностей стейкхолдерів.

Експертна група має визначити для конкретного медичного проекту ПОМЗ перелік ситуацій, що можуть загрожувати забезпеченню отримання цінностей хоча б одного стейкхолдера. Група має визначати не тільки ситуації, що витікають з головних, а намагатися описати усі загрозові ситуації.

3. Ранжування загрозових ситуацій.

Після опису усіх загрозових ситуацій, необхідно провести їх ранжування. Цей процес включає визначення характеристик впливу стейкхолдерів та інших джерел загроз на медичний проект ПОМЗ, доцільніше це робити навіть за згортокою декількох критеріїв, попередньо визначивши вагу кожного з критеріїв. Після цього ситуації сортуються за зменшенням впливу на проект.

4. Підбір загрозових ситуацій для аналізу з використанням моделі когнітивних карт.

Серед ранжованих загрозових ситуацій необхідно визначити ті з них, які необхідно проаналізувати за допомогою моделювання методом побудови когнітивних карт. Саме моделювання

тривалі і трудомісткі, тому кількість ситуацій для аналізу необхідно обмежити. Здається правило, що відсікає непотрібні ситуації. Таким правилом може бути границя рівня важливості, кількість ситуацій, які необхідно обрати, тощо.

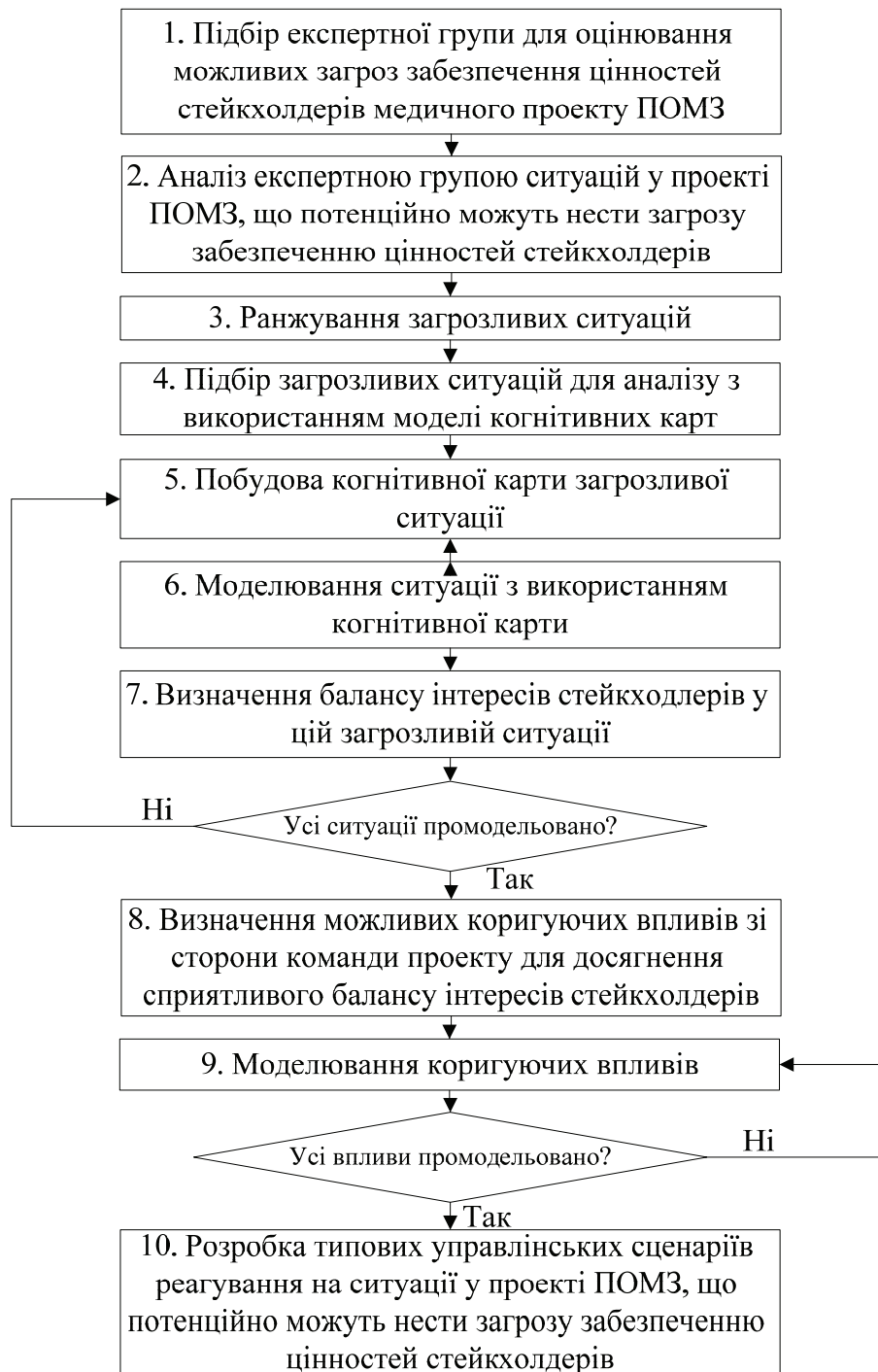

Рисунок 1 – Схема реалізації методу когнітивного управління загрозами забезпечення цінностей стейкхолдерів медичного проекту POM3

Figure 1 – Scheme of implementation of the cognitive management method for threats to ensure the values of stakeholders of the POMI's medical project

5. Побудова когнітивних карт загрозливих ситуацій.

Фіксується перша загрозлива ситуація з переліку ситуацій, що вибрала експертна група для аналізу. Розробляється модель у вигляді графу, у вершинах якого вказуються зацікавлені сторони, на дугах необхідно визначити вплив кожної зацікавленої сторони на інші (в т.ч. на команду проекту). Дуги вказуються між тими елементами, які взаємодіють один з одним. Вага дуг коливається у проміжку $[-1...1]$ і має визначатися експертною групою.

6. Моделювання ситуацій з використанням когнітивних карт.

Перед проведенням моделювання визначається метод аналізу ситуації. Після цього проводиться моделювання, отримується результат моделювання, що вказує на стан системи стейкхолдерів. Цей стан порівнюється з вихідним станом, до загрозової ситуації.

7. Визначення балансу інтересів стейкхолдерів у кожній загрозовій ситуації.

Результати моделювання піддаються аналізу, мета якого – визначення комплексної характеристики, що визначає стан балансу інтересів стейкхолдерів внаслідок настання загрозової ситуації. Робиться висновок щодо впливу загрозової ситуації (позитивного або негативного) на стан перспектив щодо отримання необхідних цінностей усіма елементами моделі.

8. Визначення можливих коригуючих впливів зі сторони команди проекту для досягнення сприятливого для проекту ПОМЗ балансу інтересів стейкхолдерів.

Очевидно, що внаслідок настання загрозової ситуації виникає небезпека щодо отримання необхідних цінностей одним або декількома елементами моделі (стейкхолдерами). Цей стан є незадовільним і руйнує баланс цінностей і «ціннісну гармонію», досягнуту у медичному проекті ПОМЗ. Тому команда проекту має запропонувати адекватну протидію, розробивши ефективні заходи щодо відновлення балансу інтересів зацікавлених сторін у цій загрозовій ситуації. Таких заходів команда проекту (або експерти) мають розробити декілька для передачі на наступний крок методу.

9. Моделювання коригуючих впливів.

З метою визначення оптимального заходу протидії загрози отримання цінностей стейкхолдерами медичного проекту ПОМЗ здійснюється моделювання керуючих впливів. В результаті моделювання визначається керуючий вплив (захід протидії), що призводить до максимального значення показника проміжного задоволення очікувань стейкхолдерів щодо проекту.

10. Розробка типових управлінських сценаріїв реагування на ситуації у проекті ПОМЗ, що потенційно можуть нести загрозу забезпеченню цінностей стейкхолдерів.

Кроки методу 5-9 повторюються для усіх загрозових ситуацій, що визначені експертною групою на кроці 4. У результаті формулюється множина сценаріїв реагування для проектною командою на загрозові ситуації у медичному проекті ПОМЗ з оптимальними керуючими впливами. Ці сценарії необхідно якщо не затвердити, то хоча б формалізувати. Формалізацією сценаріїв метод завершується.

Метод когерентного управління загрозами забезпечення цінностей стейкхолдерів медичного проекту ПОМЗ

Схема реалізації методу представлена на рис. 2.

1. Ідентифікація усіх зацікавлених сторін медичного проекту ПОМЗ.

Експертна група, в ролі якої у даному випадку може виступати команда проекту, має у результаті аналізу («мозкового штурму» у випадку оцінювання проектною командою, і метод індивідуального експертного оцінювання – у випадку оцінювання зовнішніми експертами) скласти якомога повніший реєстр зацікавлених сторін медичного проекту ПОМЗ.

2. Ідентифікація цінностей усіх зацікавлених сторін медичного проекту ПОМЗ.

Для кожного стейкхолдера з реєстру зацікавлених сторін, складеного на попередньому кроці, необхідно визначити перелік цінностей, якими керується стейкхолдер в медичному проекті ПОМЗ і які він очікує від нього отримати.

3. Знаходження перетину цінностей серед пар (груп) зацікавлених сторін.

Усіх стейкхолдерів медичного проекту ПОМЗ необхідно проаналізувати на предмет перетину цінностей, тобто визначити усі такі зацікавлені сторони, що мають спільні цінності, з одної сторони, і усі такі цінності, які притаманні двом або більше зацікавленим сторонам – з другої.

4. Знаходження антагоністичних цінностей серед пар (груп) зацікавлених сторін.

Поряд із спільними цінностями, зацікавлені сторони можуть мати цінності, що виключають одна одну, тобто знаходяться у протиріччі. Назвемо такі цінності антагоністичними. Експертна група повинна визначити пари (групи) зацікавлених сторін медичного проекту, які є несумісними з точки зору ціннісного підходу, тобто такі, що мають антагоністичні цінності відносно один одного.

5. Групування стейкхолдерів, що мають спільні цінності і не мають антагоністичних цінностей, у кластери.

Зацікавлені сторони необхідно сформувати у пари або групи за ознакою наявності спільних цінностей і відсутності антагоністичних цінностей. Назвемо таких стейкхолдерів зацікавленими сторонами, придатними до когерентної інтеграції. Такі зацікавлені сторони поєднуються у групи – кластери. Експертній групі необхідно сформувати скінчений перелік кластерів для загрозової ситуації для проекту ПОМЗ, що розглядається.

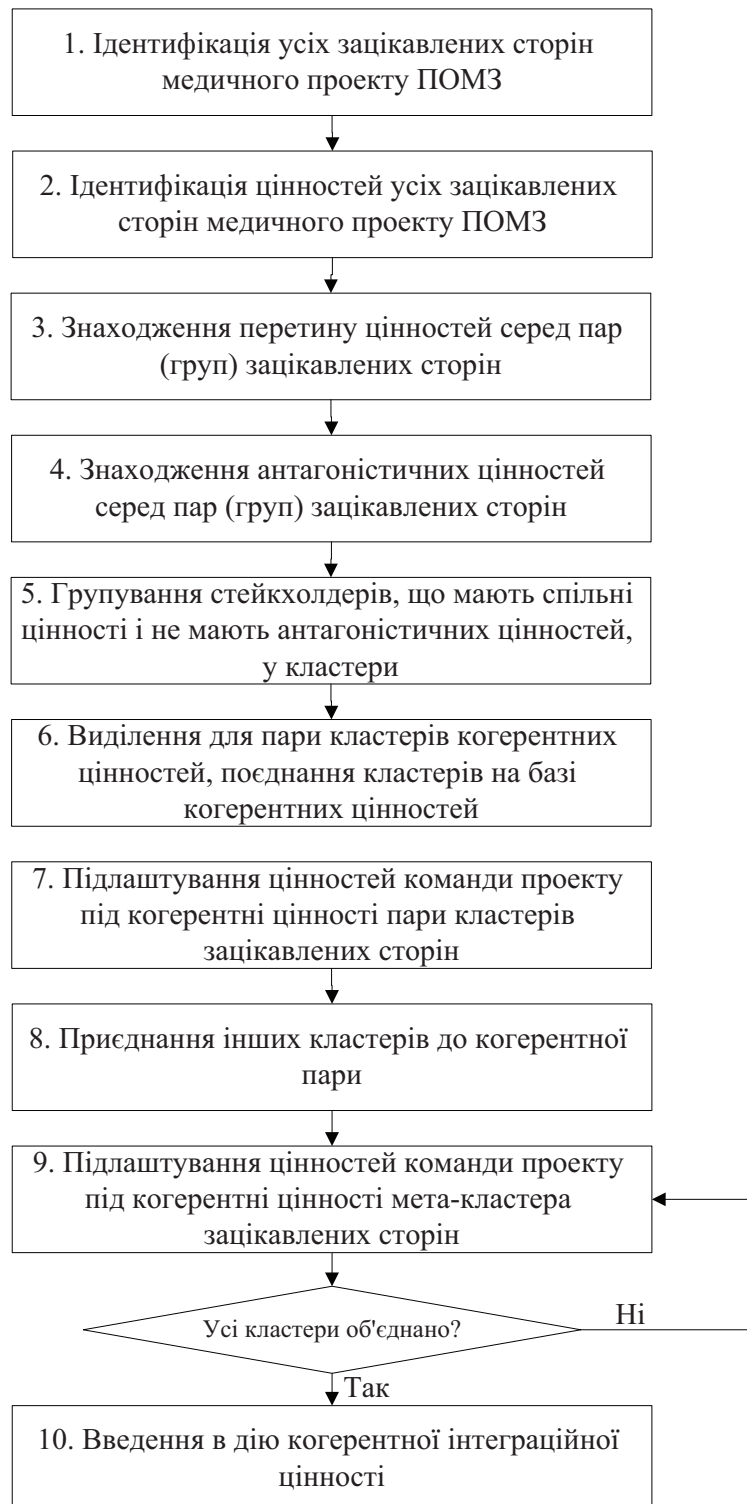

Рисунок 2 – Схема реалізації методу когерентного управління загрозами забезпечення цінностей стейкхолдерів медичного проекту ПОМЗ
 Figure 2 – Scheme of implementation of the coherent management for threats to ensure the values of stakeholders of the POMI's medical project

6. Виділення для пари кластерів когерентних цінностей, поєднання кластерів на базі когерентних цінностей.

Далі здійснюється когерентна інтеграція кластерів зацікавлених сторін медичного проекту ПОМЗ. Для такої інтеграції експертна група повинна підібрати кластери, що мають спільні цінності хоча б серед пари стейкхолдерів, що належать різним кластерам. Припускається наявність

антагоністичних цінностей між стейкхолдерами різних кластерів. Спільні цінності пари зацікавлених сторін із різних кластерів розглядаються як підґрунтя для когерентної інтеграції кластерів.

7. *Підлаштування цінностей команди проекту під когерентні цінності пари кластерів зацікавлених сторін.*

Експертна група повинна визначити вектор інтеграції, завдяки якому можна когерентно інтегрувати кластери, що містять зацікавлені сторони з антагоністичними цінностями. Вектор інтеграції може бути втілений у керуючих впливах, засобах або формах реагування на стейкхолдерів з боку команди проекту тощо. У результаті необхідно сформулювати, яким чином проектній команді необхідно підлаштувати свої цінності під вектор когнітивної інтеграції. У результаті утворюється когерентна пара кластерів зацікавлених сторін медичного проекту ПОМЗ.

8. *Приєднання інших кластерів до когерентної пари.*

Таким самим чином, як це описано у кроці 6 цього методу, до когерентної пари по чергово приєднується інший кластер зацікавлених сторін медичного проекту ПОМЗ. Процес триває до тих пір, поки усі кластери не будуть приєднані і не утвориться єдиний мета-кластер зацікавлених сторін медичного проекту ПОМЗ на основі когерентної інтеграційної цінності зацікавлених сторін.

9. *Підлаштування цінностей команди проекту під когерентні цінності мета-кластера зацікавлених сторін.*

Після формування єдиного мета-кластера зацікавлених сторін медичного проекту ПОМЗ експертною групою для команди проекту необхідно підібрати вектор інтеграції (керуючі впливи, засоби або форми реагування на стейкхолдерів тощо) до мета-кластеру. Це призведе до визначення необхідних змін у підлаштуванні цінностей команди проекту до когерентної інтеграційної цінності зацікавлених сторін, в результаті чого утвориться глобальна когерентна інтеграційна цінність медичного проекту ПОМЗ.

10. *Введення в дію когерентної інтеграційної цінності.*

Після визначення глобальної когерентної інтеграційної цінності медичного проекту ПОМЗ моделювання завершується. Його результати мають бути закріплені та формалізовані – у вигляді методики когерентної інтеграції, відповідного регламенту або опису процесу, які необхідно ввести в дію (наприклад, наказом по медичному закладу).

На цьому реалізація методу завершується.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку.

Запропоновані методи – метод когнітивного управління загрозами забезпечення цінностей стейкхолдерів медичного проекту ПОМЗ та метод когерентного управління загрозами забезпечення цінностей стейкхолдерів медичного проекту ПОМЗ - спрямовані на ціннісно-орієнтоване управління, застосовують когнітивний метод і підхід когерентної інтеграції, і позиціонуються як стратегічні.

Таке їх позиціонування обумовлене кутом розгляду забезпечення отримання цінностей зацікавленими сторонами як інтеграційного процесу, що ґрунтується на визначенні глобальної когерентної інтеграційної цінності медичного проекту ПОМЗ.

Застосування методів до аналізу поведінки зацікавлених сторін медичних проектів ПОМЗ і їх відношення до проекту збагачує інструментарій управління, забезпечує всебічний аналіз і глибоке моделювання, підвищує стійкість системи управління медичними проектами ПОМЗ.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Tolman, Edward C. (1948) Cognitive maps in rats and men [Text] / Edward C. Tolman. – The Psychological Review, 55(4), 189-208.
2. Axelrod, R. (1976) Structure of decision: the cognitive maps of political elites [Text] / Axelrod R. – Princeton University Press, 1976, 404 p.
3. Хрутьба, В.О. Когнітивне моделювання активності зацікавлених сторін як фактору формування портфелю проектів розвитку соціально-економічних систем (на прикладі екологічних проектів) [Текст] / В. О. Хрутьба // Управління проектами, системний аналіз і логістика: Науковий журнал. Вип. 10. – К.: НТУ, 2012. – С. 285–292.
4. Войтенко, О.С. Когнітивні моделі управління проектами в програмно-цільовому управлінні [Текст] / О. С. Войтенко // Містобудування та територіальне планування. – 2010. – Вип. 38. – С. 84-89.
5. Войтенко, О.С. Когнітивні моделі та інформаційні технології управління проектами та програмами (на прикладі програми супроводу судових справ органів Державної податкової служби України) [Текст]: дис. канд. техн. наук: 05.13.22 / Войтенко Олександр Степанович // Київський національний ун-т будівництва і архітектури. – К., 2007. – 185 с.

6. Вайсман, В.О. Моделі, методи та механізми створення і функціонування проектно-керованої організації [Текст] : дис. д-ра техн. наук : 05.13.22 / Вайсман Владислав Олександрович// Одес. нац. політехн. ун-т. – О., 2009. – 315 с.
7. Руденко, Е.С. Когнитивная модель управления портфелем проектов обеспечения безопасности портовой инфраструктуры [Текст] / Е.С. Руденко, С.В. Руденко, А.В. Шахов // Вісник НТУ «ХПІ». – 2017. – № 3 (1225). – С.16-20.
8. Грабовецький, Б.Є. Методи експертних оцінок: теорія, методологія, напрямки використання [Текст]: монографія / Б. Є. Грабовецький. – Вінниця : ВНТУ, 2010. – 171 с.
9. Купалова, Г.І. Теорія економічного аналізу [Текст]: навч. посіб. / Г.І. Купалова – К., 2008. – 639 с.
10. Гнатієнко, Г.М. Експертні технології прийняття рішень : монографія [Текст] / Г. М. Гнатієнко, В. Є. Снітюк. – К.: ТОВ «Маклаут», 2008. – 444 с
11. Добров, Г.М. Экспертные оценки в научно-техническом прогнозировании / Г. М. Добров, Ю. В. Ершов, Е. И. Левин, Л. П. Смирнов. – К.: Наукова думка, 1974. – 160 с.
12. Берулава, Д.З. Когерентна інтеграція підсистем управління стратегічною програмою розвитку міста [Текст] / Д.З. Берулава // Вісник Національного технічного університету «ХПІ». Серія: Стратегічне управління, управління портфелями, програмами та проектами. – 2014. – №3. – С.110-115.
13. Берулава, Д.З. Управління стратегічними програмами розвитку міст в умовах турбулентного оточення [Текст]: автореф. дис. ... канд. техн. наук: 05.13.22 / Берулава Дмитро Заурайович// Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. – Київ, 2015. – 21 с.

REFERENCES

1. Tolman, Edward C. (1948) Cognitive maps in rats and men [Text] / Edward C. Tolman. – The Psychological Review, 55(4), 189-208.
2. Axelrod, R. (1976) Structure of decision: the cognitive maps of political elites [Text] / Axelrod R. – Princeton University Press, 1976, 404 p.
3. Khrutba, V.O. (2012). Kohnityvne modeliuвання aktyvnosti zatsikavlenykh storin yak faktoru formuvannya portfeliu proektiv rozvytku sotsialno-ekonomichnykh system (na prykladi ekolohichnykh proektiv) [Cognitive modeling of the stakeholders' activity as a factor for the development of a portfolio of projects for the development of socioeconomic systems (for example, environmental projects)]. Upravlinnia proektamy, systemnyi analiz i lohistyka: Naukovyi zhurnal. – Project Management, System Analysis and Logistics: Scientific Journal, Kyiv, NTU, issue 10, pp. 285-292 [in Ukrainian].
4. Voitenko, O.S. (2010). Kohnityvni modeli upravlinnia proektamy v prohramno-tsilovomu upravlinni [Cognitive Models of Project Management in Program-Targeted Management]. Mistobuduvannya ta terytorialne planuvannya –Urban Planning and Territorial Planning, issue 38, pp. 84-89 [in Ukrainian].
5. Voitenko, O.S. (2007). Kohnityvni modeli ta informatsiini tekhnolohii upravlinnia proektamy ta prohramamy (na prykladi prohramy suprovodu sudovykh sprav orhaniv Derzhavnoi podatkovoi sluzhby Ukrainy) [Cognitive models and information technologies for project and program management (for example, the program of support of judicial cases of the bodies of the State Tax Service of Ukraine)]. The thesis for the degree of candidate of technical sciences, specialty: 05.13.22. Kyivskiy natsionalnyi universitet budivnytstva i arkhitektury – Kyiv National University of Construction and Architecture, Kyiv, 185 p. [in Ukrainian].
6. Vaisman, V.O. (2009). Modeli, metody ta mekhanizmy stvorennia i funktsionuvannya proektno-kerovanoi orhanizatsii [Models, methods and mechanisms of creation and operation of a project-managed organization]. The thesis for the degree of doctor of technical sciences, specialty: 05.13.22. Odesskyi Natsionalnyi Politekhnicheskyyi Universitet – Odessa National Polytechnic University, Odessa, 315 p. [in Ukrainian].
7. Rudenko, E.S, Rudenko, S.V. & SHahov, A.V. (2017). Kognitivnaya model' upravleniya portfelem proektiv obespecheniya bezopasnosti portovoj infrastruktury [Cognitive model of Portfolio Security Portfolio Infrastructure Security Management. Visnyk NTU «HPI» – News of NTU "KhPI", No 3 (1225), pp.16-20 [in Ukrainian].
8. Hrabovetskyi, B.Ye. (2010). Metody ekspertnykh otsinok: teoriia, metodolohiia, napriamky vykorystannia [Methods of expert evaluations: theory, methodology, directions of use]. Monohraf. Vinnytsia, VNTU, 171 p. [in Ukrainian].
9. Kupalova, H.I. (2008). Teoriia ekonomichnoho analizu [Theory of Economic Analysis Teaching. Manual]. Kyiv, 639 p. [in Ukrainian].

10. Hnatienko, H.M. & Snytiuk, V. Ye. (2008). Ekspertni tekhnologii pryiniattia rishen : monohrafiia [Expert Decision Technology: Monograph]. Kyiv, TOV «Maklout» publ., 444 p. [in Ukrainian].
11. Dobrov, G.M., Ershov, YU. V., Levin, E. I. & Smirnov, L. P. (1974). Ekspertnye ocenki v nauchno-tekhnicheskome prognozirovanii [Expert assessments in scientific and technical forecasting]. Kyiv, Naukova dumka publ., 160 p. [in Russian].
12. Berulava, D.Z. (2014). Koherentna intehratsiia pidsystem upravlinnia stratehichnoiu prohramoiu rozvytku mista [Coherent integration of management subsystems by the strategic development program of the city]. Visnyk Natsionalnoho tekhnichnoho universytetu «KhPI». Serii: Stratehichne upravlinnia, upravlinnia portfeliamy, prohramamy ta proektamy – Bulletin of the National Technical University "KhPI". Series: Strategic Management, Portfolio Management, Programs and Projects, No 3, pp.110-115 [in Ukrainian].
13. Berulava, D.Z. (2015). Upravlinnia stratehichnymy prohramamy rozvytku mist v umovakh turbulentnoho otochennia [Management of strategic urban development programs in a turbulent environment]: The thesis for the degree of candidate of technical sciences, specialty: 05.13.22. Kyivskiy natsionalnyi universitet budivnytstva i arkhitektury – Kyiv National University of Construction and Architecture, Kyiv, 21 p. [in Ukrainian].

РЕФЕРАТ

Мельниченко О.І. Методи когнітивного і когерентного управління загрозами забезпечення цінностей стейкхолдерів проектів медичного закладу / О.І. Мельниченко, В.В. Лепський // Вісник Національного транспортного університету. Серія «Технічні науки». Науково-технічний збірник. – К.: НТУ, 2018. – Вип. 1 (40).

У статті запропоновано метод когнітивного управління загрозами забезпечення цінностей стейкхолдерів медичного проекту та метод когерентного управління загрозами забезпечення цінностей стейкхолдерів медичного проекту проектно-орієнтованого медичного закладу (ПОМЗ), спрямовані на ціннісно-орієнтоване управління проектами.

Об'єкт дослідження – інтегроване управління медичними закладами України як проектно-орієнтованими організаціями.

Мета роботи – пошук шляхів усунення протиріч інтересів стейкхолдерів та формування таких механізмів управління медичних закладів, що задовольнятимуть усіх стейкхолдерів медичних проектів, програм, портфелів, та забезпечуватимуть ефективну діяльність закладів та їх розвиток, як проектно-орієнтованих організацій.

Методи дослідження – системний підхід та системний аналіз процесу управління ПОМЗ.

Сталий розвиток медичного закладу у стратегічній перспективі, як, до речі, і будь-якої проектно-орієнтованої організації, треба розуміти як досягнення таких макроекономічних показників діяльності, які забезпечать основним стейкхолдерам задоволення їх очікувань. Основними стейкхолдерами проектів медичного закладу є інвестори, або власники бізнесу, персонал медичного закладу та споживачі медичних послуг. Як і для будь якого процесу управління, має місце конфлікт інтересів основних стейкхолдерів. Нестабільність зовнішнього та внутрішнього середовища медичного проекту, відношення самих стейкхолдерів до проекту можуть стати загрозою для успішної реалізації проекту та забезпечення цінностей усіх його стейкхолдерів.

Запропоновані в статті методи спрямовані на ціннісно-орієнтоване управління, застосовують когнітивний метод і підхід когерентної інтеграції, і позиціонуються як стратегічні.

Застосування методів до аналізу поведінки зацікавлених сторін медичних проектів ПОМЗ і їх відношення до проекту збагачує інструментарій управління, забезпечує всебічний аналіз і глибоке моделювання, підвищує стійкість системи управління медичними проектами ПОМЗ.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ, ІНТЕГРОВАНЕ УПРАВЛІННЯ, МЕДИЧНИЙ ЗАКЛАД, ПРОЕКТНО-ОРІЄНТОВАНА ОРГАНІЗАЦІЯ, ЗАГРОЗИ, ЦІННОСТІ СТЕЙКХОЛДЕРІВ, КОГНІТИВНЕ МОДЕЛЮВАННЯ, КОГЕРЕНТНА ІНТЕГРАЦІЯ.

ABSTRACT

Melnychenko O.I., Lepskiy V.V. The methods of cognitive and coherent management of threats of ensuring the values of stakeholders of the medical institutions projects. Visnyk National Transport University. Series «Technical sciences». Scientific and Technical Collection. – Kyiv: National Transport University, 2018. – Issue 1 (40).

The article proposes method of cognitive management and the method of coherent management of the threats of ensuring the values of stakeholders of the medical project of a project-oriented medical institution (POMI) aimed at value-oriented project management.

Object of the study – Integrated Management of Ukrainian medical institutions as a project-oriented organizations.

Purpose of the study – search for ways to eliminate the conflicts of interests of stakeholders and to create such mechanisms of management of medical institutions that will satisfy all stakeholders of medical projects, programs, portfolios, and will ensure the effective operation of institutions and their development as project-oriented organizations.

Research methods - systematic approach and systematic analysis of the management process of POMI.

Sustainable development of a health care institution in a strategic perspective, incidentally, and as any project-oriented organization, should be understood as the achievement of such macroeconomic performance indicators that will provide the expectations of the main stakeholders. The main stakeholders in health facility projects are investors, or business owners, medical staff and healthcare users. As with any management process, there is a conflict of interest between the main stakeholders. The instability of the external and internal environment of a medical project, the attitude of stakeholders to the project itself may pose a threat to the successful implementation of the project and to ensure the value of all of its stakeholders.

The proposed at the article methods are aimed to value-oriented management, use the cognitive method and approach of coherent integration, and are positioned as strategic.

The application of methods to the analysis of the behavior of the stakeholders of POMI's medical projects and their relation to the project enriches the management tools, provides comprehensive analysis and deep modeling, and enhances the sustainability of the management system of POMI's medical project.

KEYWORDS: PROJECT MANAGEMENT, INTEGRATED MANAGEMENT, MEDICAL INSTITUTION, PROJECT-ORIENTED ORGANIZATION, THREATS, VALUE OF STEAKHOLDERS, COGNITIVE MODELING, COHERENT INTEGRATION.

РЕФЕРАТ

Мельниченко А.И. Методы когнитивного и когерентного управления угрозами обеспечения ценностей стейкхолдеров проектов медицинского учреждения / А.И. Мельниченко, В.В. Лепский // Вестник Национального транспортного университета. Серия «Технические науки». Научно-технический сборник. – К.: НТУ, 2018. – Вып. 1 (40).

В статье предложены методы когнитивного управления и когерентного управления угрозами обеспечения ценностей стейкхолдеров медицинского проекта проектно-ориентированного медицинского учреждения (ПОМУ), направленные на ценностно-ориентированное управление проектами.

Объект исследования – интегрированное управление медицинскими учреждениями Украины как проектно-ориентированными организациями.

Цель работы – поиск путей устранения противоречий интересов стейкхолдеров и формирования таких механизмов управления медицинскими учреждениями, которые удовлетворят всех стейкхолдеров медицинских проектов, программ, портфелей, и обеспечат эффективную деятельность учреждений и их развитие, как проектно-ориентированных организаций.

Методы исследования – системный подход и системный анализ процесса управления ПОМЗ.

Устойчивое развитие медицинского учреждения в стратегической перспективе, как, кстати, и любой проектно-ориентированной организации, надо понимать как достижение таких макроэкономических показателей деятельности, которые обеспечат основным стейкхолдерам удовлетворения их ожиданий. Основными стейкхолдерами проектов медицинского учреждения есть инвесторы, или владельцы бизнеса, персонал медицинского учреждения и потребители медицинских услуг. Как и для любого процесса управления, имеет место конфликт интересов основных стейкхолдеров. Нестабильность внешней и внутренней среды медицинского проекта, отношения самих стейкхолдеров к проекту могут стать угрозой для успешной реализации проекта и обеспечения ценностей всех его стейкхолдеров.

Предложенные в статье методы направлены на ценностно-ориентированное управление, применяют когнитивный метод и подход когерентной интеграции, и позиционируются как стратегические.

Применение методов к анализу поведения заинтересованных сторон медицинских проектов ПОМУ и их отношения к проекту обогащает инструментарий управления, обеспечивает всесторонний анализ и глубокое моделирование, повышает устойчивость системы управления медицинскими проектами ПОМУ.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: УПРАВЛЕНИЕ ПРОЕКТАМИ, ИНТЕГРИРОВАННОЕ УПРАВЛЕНИЕ, МЕДИЦИНСКОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ, ПРОЕКТНО-ОРИЕНТИРОВАННАЯ ОРГАНИЗАЦИЯ, УГРОЗЫ, ЦЕННОСТИ СТЕЙКХОЛДЕРОВ, КОГНИТИВНОЕ МОДЕЛИРОВАНИЕ, КОГЕРЕНТНАЯ ИНТЕГРАЦИЯ.

АВТОР:

Мельниченко О.І., кандидат технічних наук, професор, Вчений секретар Національного транспортного університету, e-mail: melnichenko@ntu.edu.ua, тел. +38 (044) 280-01-49, вул. М. Омеляновича-Павленка, 1, Київ, 01010, Україна, orcid.org/0000-0001-9694-9824

Лепський В.В., кандидат медичних наук, доцент, докторант кафедри спеціалізованих комп'ютерних систем, Черкаський державний технологічний університет, e-mail: cherkassymsek@ukr.net, тел. +38 (063) 698-82-07, бульв. Шевченка, 460, Черкаси, 18006, Україна, orcid.org/0000-0002-8087-3084

AUTHOR:

Melnychenko O.I., Candidate of Science in Engineering, Professor, Scientific Secretary of National Transport University, e-mail: melnichenko@ntu.edu.ua, tel. + 38 (044) 280-01-49, M. Omelianovycha-Pavlenka Str., 1, Kyiv, 01010, Ukraine, orcid.org/0000-0001-9694-9824

Lepskiy V.V., Ph.D., Candidate of Medical Sciences, associate professor, doctoral student, department of special computer systems, Cherkasy State Technological University, e-mail: cherkassymsek@ukr.net, tel. +38 (063) 698-82-07, Shevchenko boulevard, 460, Cherkasy, 18006, Ukraine, orcid.org/0000-0002-8087-3084

АВТОР:

Мельниченко А.И., кандидат технических наук, профессор, ученый секретарь Национального транспортного университета, e-mail: melnichenko@ntu.edu.ua, тел. +38 (044) 280-01-49, ул. М. Омеляновича-Павленко, 1, Киев, 01010, Украина, orcid.org/0000-0001-9694-9824

Лепский В.В., кандидат медицинских наук, доцент, докторант кафедры специализированных компьютерных систем, Черкасский государственный технологический университет, e-mail: cherkassymsek@ukr.net, тел.: +38 (063) 698-82-07, 18006, бульв. Шевченко, 460, Черкасы, Украина, orcid.org/0000-0002-8087-3084

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Прокудін Г.С., доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри “Міжнародних перевезень та митного контролю” Національного транспортного університету, Київ, Україна

Данченко О.Б., доктор технічних наук, доцент, Київський університет економіки та права «КРОК», професор кафедри бізнес-адміністрування та управління проектами, Київ, Україна.

REVIEWER:

Prokudin H.S. – Doctor of Engineering Sciences, Professor, Head of the Department of International Road Transportation and Customs Control, National Transport University, Kiev, Ukraine

Danchenko O.B., Ph.D., Engineering (Dr.), associate professor, Kyiv University of Economics and Law «KROK», professor, department of the business administration and project management, Kyiv, Ukraine.